

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 3.6.2009
KOM(2009) 254 lopullinen

2009/0072 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodesta (2011)

{SEC(2009)725}

PERUSTELUT

1. Johdanto

Vapaaehtoistyö on kansalaisvaikuttamista ja demokratiaa parhaimmillaan: siinä toteutuvat eurooppalaiset arvot, kuten solidaarisuus ja syrjimättömyys, ja se edistää yhteiskuntien sopusointuista kehitystä. Vapaaehtoistyöllä on suuri merkitys esimerkiksi koulutuksen, nuorisotyön, kulttuurin, urheilun, ympäristön, terveyden, sosiaalipalvelujen, kuluttajansuojan, humanitaarisen avun, kehitysyhteistyön, tutkimuksen, yhtäläisten mahdollisuuksien ja ulkosuhteiden alalla. Lisäksi vapaaehtoistyö tarjoaa merkittäviä oppimismahdollisuuksia, sillä vapaaehtoistyöhön osallistuvat oppivat uusia taitoja ja tuntevat olevansa osa yhteiskuntaa.

Vapaaehtoistyöstä on kahdenlaista hyötyä: sen lisäksi, että sen tulokset edistävät yhteiskunnan sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja solidaarisuutta, se parantaa vapaaehtoistyöntekijöiden taitoja ja edistää heidän henkilökohtaista kehitystään. Näillä hyödyillä taas on todellista vaikutusta EU:n sosiaaliseen toimintaohjelmaan, jolla pyritään luomaan uusia mahdollisuuksia EU:n kansalaisille, parantamaan laadukkaiden palveluiden saantia ja osoittamaan solidaarisuutta niille, joihin muutokset vaikuttavat kielteisesti. Taloudellisesti vaikeina aikoina on entistä tärkeämpää, että Euroopan unioni tunnustaa vapaaehtoistyön merkityksen. Kansainvälisesti vapaaehtoistyöllä ilmaistaan solidaarisuutta kehitysmaita kohtaan ja tunnustetaan yhteisöjen riippuvuus toisistaan globaalistuvassa maailmassa.

Euroopassa vapaaehtoistyöllä on vankat perinteet, jotka perustuvat usein toimintaan kansalaisjärjestöissä. Viime vuosikymmenten aikana kansalaisvaikuttaminen on muuttunut huomattavasti yhteiskuntien painottaessa entistä enemmän individualismia, itsemääräämisoikeutta ja itseilmaisua. Tämä on haastavaa vapaaehtoistyölle, jonka on sopeuduttava uusiin osallistumisen tyyppeihin ja muotoihin, joille on usein ominaista valikoiva ja lyhytkestoinen sitoutuminen. Jäsenvaltioiden ja muiden sidosryhmien on uudistettava kansallisia toimintatapojaan ja infrastruktuurejaan, jotta useimmat ihmiset voivat osallistua vapaaehtoistyöhön omalla tavallaan ja elämänsä eri vaiheissa. On kehitettävä työnantajien tukemaa vapaaehtoistyötä, löydettävä uusia tapoja saada nuoria mukaan ja valjastettava iäkkäämpien ihmisten potentiaali.

Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodella pyritään edistämään näitä kysymyksiä koskevaa syvällisempää ja jäsenetymppää vuoropuhelua ja hyvien toimintatapojen vaihtoa jäsenvaltioiden viranomaisten ja muiden sidosryhmien välillä. Näin voidaan parantaa vapaaehtoistyön edellytyksiä Euroopan unionissa.

2. Euroopan vapaaehtoistyön teemavuosi

2.1. Haasteet ja mahdollisuudet

Vapaaehtoistyötä koskevat EU:n jäsenvaltioiden perinteet, käsitykset, kulttuurit ja oikeudelliset puitteet ovat monimuotoiset. Kansallisista eroista huolimatta kaikkialla Euroopassa ihmiset osallistuvat vapaaehtoistyöhön periaatteessa samoista syistä ja samojen arvojen pohjalta. Toisten auttamista pidetään tärkeänä, ja auttamisen hyödyt yhteiskunnalle ovat kiistattomat. Vapaaehtoistoiminnalla vähennetään rotusyrjintää ja ennakkoluuloja ja edistetään kulttuurien ja uskontojen välistä vuoropuhelua. Vapaaehtoistyöhön osallistuu kaiken ikäisiä ihmisiä, mikä edistää sukupolvien välistä solidaarisuutta. Se tukee nuorten aktiivista osallistumista yhteiskuntaan, ja toisaalta sen kautta yhteiskunta voi hyötyä

iäkkäämpien ihmisten kokemuksesta, mikä tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia aktiivisen ikääntymisen edistämiseen ja väestörakenteen muutoksen hallitsemiseen.

Yritykset uskovat vapaaehtoistoiminnan tukemiseen, ja se kuuluu usein niiden sosiaalisen vastuun strategiaan. Vapaaehtoistyön oppimisolottuvuus ja vapaaehtoistyössä hankitut taidot parantavat työllistyvyyttä. Se voi olla tie aktiiviseen osallistumiseen työttömyyskausien aikana ja estää syrjäytymistä, täydentää työnhaussa tarvittavia taitoja ja helpottaa paluuta työmarkkinoille. Tämä on erityisen arvokasta nyt, kun yhteiskuntien on kohdattava nykyisen talouskriisin seuraukset.

Yhteiskunnan muuttuessa muuttuvat myös ihmisiin kohdistuvat odotukset koulutuksen, työelämän ja sen ajan osalta, jonka he voivat omistaa perheilleen ja vapaa-ajalleen. Nämä muutokset vaikuttavat siihen, kuinka paljon vapaaehtoistyöhön voidaan käyttää aikaa, milloin ja miten sitä tehdään ja minkälaisia odotuksia kohdistuu järjestöihin, joiden toimintaan osallistutaan. Toimivaltaisten viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen haasteet ovat kaikissa jäsenvaltioissa periaatteessa samat. Niiden on rohkaista ihmisiä osallistumaan vapaaehtoistyöhön, tehtävä osallistuminen helpommaksi ja varmistettava, että toimet toteutetaan riittävän laadukkaasti. Yksilöitä ja yrityksiä varten on luotava asianmukaiset kannustimet. Olisi löydettävä tasapaino ammattitaidon lisäämisen ja vapaaehtoistyön perinteisten ominaisuuksien eli vapauden ja joustavuuden välille. Kaikissa jäsenvaltioissa on myös todellisia esteitä, jotka haittaavat vapaaehtoistyön mahdollisten positiivisten vaikutusten toteutumista. Näitä ovat esimerkiksi tiedon ja tieto- ja tukijärjestelmien (esim. koulutus) puute, rajoittava lainsäädäntö, kansainvälisten vaihto-ohjelmien vähäisyys ja oikeudellisen statuksen puuttuminen.

Eurooppalaiset vapaaehtoisjärjestöt ovat tiedostaneet, että vapaaehtoistyöntekijöiden taidot ja osaaminen eivät aina vastaa kehitysmaiden tarpeita. Jos on kuitenkin huolehdittu siitä, että vapaaehtoistyöntekijöiden taidot ja kokemus vastaavat vastaanottavan ryhmän tai yhteisön kehitystarpeita, vapaaehtoistyöntekijät ovat pystyneet merkittävästi parantamaan kyseisen yhteisön elämänlaatua tai tarjoamaan uusia mahdollisuuksia globaalistuvassa maailmassa.

Vapaaehtoistyössä on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Vaikka vain 30 prosenttia eurooppalaisista osallistuu aktiivisesti vapaaehtoistyöhön, lähes 80 prosenttia pitää toisten auttamista tärkeänä osana elämäänsä. Ero tosiasiallisten ja mahdollisten vapaaehtoistyöntekijöiden välillä on vielä suurempi nuorten keskuudessa: vain 16 prosenttia Euroopan nuorista osallistuu toimintaan aktiivisesti, mutta lähes 75 prosenttia kannattaa vapaaehtoistyötä edistäviä ohjelmia. Maiden väliset suuret erot osoittavat, että keskinäiseen oppimiseen on tarvetta ja mahdollisuuksia. Potentiaalia voidaan vapauttaa myös lisäämällä vapaaehtoistyöntekijöiden liikkuvuutta Euroopan unionissa.

Vertaisoppimista on helpotettava ja työtä tehtävä tunnetuksi Euroopan laajuisesti, jotta vapaaehtoistyö voitaisiin tehdä ammattimaisemmaksi ja jäsenvaltiot ja kansalaisyhteiskunta voisivat paremmin vastata edellä mainittuihin haasteisiin. Näin voidaan vapauttaa vapaaehtoistyön potentiaali Euroopassa ja edistää unionin sosiaalisten tavoitteiden toteuttamista.

2.2. Tavoitteet ja toiminta

EU:n uudistetun sosiaalisen toimintaohjelman mukaisesti Euroopan vapaaehtoistyön teemavuoden tarkoituksena on edistää ja tukea erityisesti kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihdon kautta jäsenvaltioiden, paikallisten ja alueellisten viranomaisten sekä

kansalaisyhteiskunnan pyrkimyksiä luoda suotuisat olosuhteet vapaaehtoistyölle Euroopan unionissa. Ehdotetaan neljän tavoitteen asettamista:

- (1) **Suotuisan toimintaympäristön luominen vapaaehtoistyölle EU:ssa.** Tehdään vapaaehtoistyöstä pysyvä osa kansalaisvaikuttamisen ja ihmisten välisen toiminnan edistämistä EU:ssa.
- (2) **Vapaaehtoisjärjestöjen vaikutusvallan lisääminen ja vapaaehtoistyön laadun parantaminen.** Helpotetaan vapaaehtoistyöhön osallistumista ja edistetään verkottumista, liikkuvuutta ja yhteistyötä sekä vapaaehtoisjärjestöjen ja muiden alojen välistä synergiaa EU:ssa.
- (3) **Vapaaehtoistoiminnan palkitseminen ja tunnustaminen.** Rohkaistaan asianmukaisten kannustimien luomista yksilöitä, yrityksiä ja vapaaehtoistyötä tekeviä ja sitä tukevia järjestöjä varten ja huolehditaan siitä, että päättäjät, kansalaisjärjestöt ja työnantajat tunnustustavat järjestelmällisesti vapaaehtoistyössä saavutetut taidot ja osaamisen.
- (4) **Vapaaehtoistyön arvon ja merkityksen tunnetuksi tekeminen.** Tehdään yleisesti tunnetuksi vapaaehtoistyön merkitystä kansalaisvaikuttamisena ja esimerkkinä ihmisten välisestä toiminnasta, joka vaikuttaa kaikkia jäsenvaltioita askarruttaviin kysymyksiin, kuten yhteiskunnan sopusointuiseen kehitykseen ja taloudelliseen yhteenkuuluvuuteen.

Näiden tavoitteiden mukaisesti teemavuoden toimet keskittyvät Euroopan tasolla hyvien toimintatapojen vaihtamiseen ja viestintä- ja tiedotustoimiin, kuten näkyviin tapahtumiin, joihin kaikki sidosryhmät osallistuvat. Jäsenvaltioiden kansalliset koordinoitimet toteuttavat samanlaisia toimia. Tärkeä osatekijä on vapaaehtoisjärjestöjen ja muiden sidosryhmien aktivoiminen toimien käynnistämiseksi ja jatkamiseksi kautta teemavuoden.

Vapaaehtoistyö on olennainen osa useita yhteisön ohjelmia, joilla edistetään ensisijaisesti vapaaehtoistyöntekijöiden liikkuvuutta. Tällaisia ohjelmia ovat nuorisotoimintaohjelma (erityisesti nuorten eurooppalainen vapaaehtoistyö -ohjelma), elinikäisen oppimisen toimintaohjelma ja kansalaisten Eurooppa -ohjelma. Näillä aloilla toimiville järjestöille myönnetään EU:n tukea myös humanitaarisen avun, kehityspolitiikan, ihmisoikeuksien, terveyden ja ympäristön sekä kuluttajansuojan alalla. Tämä ehdotus perustuu siten muiden EU:n ohjelmien pyrkimykseen lisätä liikkuvuutta, ja teemavuoden toimintaa toteutetaankin suurelta osin kyseisten ohjelmien puitteissa. Viestintä- ja tiedotushankkeiden lisäksi teemavuoden aikana toteutetaan suuri määrä konkreettisia vapaaehtoistyöhön liittyviä hankkeita eri aloilla. Kaikki mainitut hankkeet (ja niitä tukevat ohjelmat) hyötyvät Euroopan vapaaehtoistyön teemavuoden mukanaan tuomasta lisänäkyvyydestä ja tiedotuskampanjoista.

3. Kuulemiset

Komissio katsoo, että Euroopalla olisi oltava vapaaehtoistyössä merkittävämpi rooli. Yhteisön nuorten eurooppalainen vapaaehtoistyö -toimintaohjelma perustettiin vuonna 1996. Vuodesta 2002 alkaen vapaaehtoistyö on ollut merkittävä osa nuorisopolitiikkaa ja yksi nuorisopolitiikkaa koskevan avoimen koordinoitimenetelmän yhteisistä tavoitteista. Komissio kuuli Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa vapaaehtoistyön tulevasta kehityssuunnasta huhtikuussa 2006. Komitea suositteli joulukuussa 2006 antamassaan

lausunnossa¹, että Euroopan tasolla olisi toteutettava toimia, joilla tehdään vapaaehtoistyön merkitystä tunnetuksi. Ehdotus sai suurta kannatusta tärkeimmiltä sidosryhmiltä ja Euroopan parlamentilta, joka otti asiaan kantaa² heinäkuussa 2008. Kannanotossa kehoitettiin julistamaan vuosi 2011 Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodeksi.

Komission on keskustellut aloitteesta säännöllisesti ja avoimesti tärkeimpien sidosryhmien kanssa. Myös monissa äskettäin toteutetuissa kuulemisissa on käsitelty vapaaehtoistyöhön liittyviä kysymyksiä:

- aktiivista kansalaisuutta, nuorisoa, kulttuuria ja elinikäistä oppimista (koulutus) koskeviin komission ohjelmiin liittyvät kuulemiset
- syksyllä 2008 järjestetty kuuleminen, joka liittyi nuorisopoliittisen yhteistyön uusien yhtenäisten eurooppalaisten puitteiden valmisteluun.

Kuulemisten tulosten perusteella kaikki sidosryhmät vaikuttavat kannattavan ehdotusta Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodesta. Sidosryhmät korostivat teemavuoden tarjoamia mahdollisuuksia viestintään ja eri osapuolten aktivoimiseen sekä esittivät teemavuoden päämääriin ja rakenteeseen liittyviä käyttökelpoisia ehdotuksia. Sidosryhmien kanssa käytyjen keskustelujen tuloksia on hyödynnetty teemavuoden tavoitteita ja toimia määriteltäessä. Teemavuotta valmisteltaessa sidosryhmillä on vielä laajemmin mahdollisuus vaikuttaa sen suunnitteluun ja valmisteluun.

4. Ehdotetun välineen soveltuvuus, toissijaisuus ja EU:n osallistumisen tuoma lisäarvo

Euroopan unionin toimivalta vapaaehtoistyön alalla on rajallinen, ja sen toimien pitäisi rajoittua jäsenvaltioiden pyrkimysten tukemiseen. Euroopan vapaaehtoistyön teemavuosi noudattaa toissijaisuusperiaatetta, ja se on riittävä toimenpide edellä mainittujen haasteiden käsittelemiseen.

EU:n tavoitteet (elintason ja elämänlaadun parantamisen, työllisyyden edistäminen, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantaminen ja syrjäytymisen torjuminen) voidaan saavuttaa helpommin vaihtamalla tietoja ja tekemällä mahdollisuudet tunnetuksi. Näin tuetaan vapaaehtoistyön merkitystä kansalaisten vaikutusmahdollisuutena.

Näiden ja edellä mainittujen yhteisön tavoitteiden saavuttamiseksi on toteutettava johdonmukaisia toimia, joihin osallistuu ihmisiä kaikista ikäryhmistä ja jotka heijastavat vapaaehtoistyön moniulotteisuutta myös koulutusta ja sosiaalista osallisuutta laajemmin. Perustamissopimuksessa ei ole määräyksiä tarvittavista valtuuksista toimien toteuttamiselle. Sen vuoksi komissio ehdottaa, että Euroopan vapaaehtoistyön teemavuosi perustuisi perustamissopimuksen 308 artiklaan, jonka mukaan neuvosto voi antaa aiheelliset säännökset yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

Jäsenvaltiot, Euroopan parlamentti, Euroopan sosiaali- ja talouskomitea, alueiden komitea ja kansalaisjärjestöt tekevät eri tasoilla tiivistä yhteistyötä teemavuoden toteuttamiseksi.

¹ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto: ”Vapaaehtoistoiminta, sen rooli ja vaikutukset eurooppalaisessa yhteiskunnassa”, asiak. SOC/243 — CESE 1575/2006.

² Kirjallinen kannanotto 0030/2008, 15.7.2008.

Jäsenvaltioiden toimilla ei pystytä täysin saavuttamaan ehdotuksen tavoitteita, koska tällöin ei pystyttäisi hyödyntämään jäsenvaltioiden välistä tietojen ja hyvien toimintatapojen vaihtoa eikä jakamaan kokemuksia EU:n laajuisesti. Koordinointi EU:n tasolla tuo mukaan eurooppalaisen ulottuvuuden ja tehostaa teemavuoden vaikutuksia tunnetuksi tekemisen, näkyvyyden ja ajatusten ja hyvien toimintatapojen vaihtamisen osalta.

Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodella voidaan herättää poliittista keskustelua, tukea vapaaehtoistyötä tekevien ja sitä tukevien järjestöjen vertaisoppimista ja lisätä jäsenvaltioiden välistä hyvien toimintatapojen vaihtoa ja siten luoda vapaaehtoistyölle suotuisa toimintaympäristö, jossa ihmisten halu osallistua vapaaehtoistoimintaan ja entistä paremmat ja konkreettisemmat mahdollisuudet kohtaavat.

Teemavuosi tekee tunnetuksi vapaaehtoistyön merkitystä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja työllistettävyyden edistämiseksi. Siinä käsitellään kaikille jäsenvaltioille yhteisiä ongelmia. Vapaaehtoistyö lisää kansalaisten yhteiskuntaan kuulumisen tunnetta ja sitoutumista kaikilla tasoilla, niin paikallisesti, alueellisesti ja kansallisesti kuin Euroopan tasollakin. Kansainvälisen ajatustenvaihdon ja yhteistyön ansiosta teemavuosi korostaa paikallisen vapaaehtoistyön ja sen Euroopan tasoisen merkityksen yhteyttä.

Osallistamalla teemavuoteen paikalliset, alueelliset, kansalliset ja Euroopan tason vapaaehtoistyöntekijät, vapaaehtoisjärjestöt ja muut sidosryhmät voivat lisätä vaikutusmahdollisuuksiaan ja saada työlleen enemmän tunnustusta. Teemavuoden myötä toiminta lisääntyy, mikä tehostaa myös nykyisten vapaaehtoistyötä koskevien toimintalinjojen vaikutusta.

5. Talousarvio ja täytäntöönpano

Yhteisön tasolla päätöksen panee täytäntöön komissio. Jäsenvaltiot osallistuvat teemavuoden täytäntöönpanoon aktiivisesti kansallisten koordinoitielinten kautta. Yhteisö osallistuu kyseisten elinten toiminnan rahoitukseen. Komissio kutsuu kansalliset koordinaattorit koolle täytäntöönpanon koordinoimiseksi. Koska budjetti on pieni, ehdotuksessa ei edellytetä, että täytäntöönpanoon osallistuu virallinen komitea.

Yhteisössä teemavuoden toteutuksessa ovat mukana Euroopan parlamentti, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea ja alueiden komitea.

Teemavuoden 2011 budjetti on 6 000 000 euroa. Komissio on lisäksi ehdottanut alustavassa talousarvioesityksessä 2 000 000 euron kohdentamista vuodelle 2010 valmistelutyötä varten.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodesta (2011)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen³,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁴

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhteisön ja jäsenvaltioiden pyrkimyksenä on kehittää inhimillisiä voimavaroja korkean työllisyyden takaamiseksi ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi.
- (2) Perustamissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan q alakohdan mukaan yhteisö myötävaikuttaa korkealaatuisen koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen edistämiseen.
- (3) Vapaaehtoistyö on epävirallinen oppimiskokemus, jonka avulla voi paitsi kehittää ammatillisia taitoja ja osaamista myös vaikuttaa aktiivisesti kansalaisena. Kaikenikäisten vapaaehtoistyöntekijöiden toiminta on ensiarvoisen tärkeää demokratian – yhden Euroopan unionin perusperiaatteista – kehittymiselle, ja se edistää inhimillisten voimavarojen kehittämistä ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (4) Nopeasti muuttuvissa yhteiskunnissa vapaaehtoistyötä tukevien infrastruktuurien tehokkuus on varmistettava, jotta useammat ihmiset voivat osallistua toimintaan. Sen vuoksi on tärkeää tukea vertaisoppimista ja hyvien toimintatapojen vaihtoa yhteisön tasolla.
- (5) Vuoden 1997 hallitustenvälinen konferenssi antoi vapaaehtoispalveluista julistuksen⁵, joka liitettiin Amsterdamin sopimuksen päätösasiakirjaan ja jossa tunnustettiin vapaaehtoispalvelun merkittävä osuus yhteiskunnallisen yhteisvastuullisuuden kehittämisessä.

³ EUVL C, , s..

⁴ EUVL C, , s..

⁵ 38. Julistus vapaaehtoispalvelusta, katso: <http://eur-lex.europa.eu/fi/treaties/dat/11997D/htm/11997D.html>.

- (6) Yhdistysten ja säätiöiden tukemisesta Euroopassa kesäkuussa 1997 annetussa komission tiedonannossa⁶ korostettiin, että vapaaehtoisjärjestöjen ja -säätiöiden merkitys näkyy kolmella alalla: niillä on kansantaloudellista (työpaikkojen luominen), yhteiskunnallista (sosiaalipolitiikkojen määrittelemisen ja sosiaalisen kehityksen edistäminen) ja poliittista (demokratian edistäminen, kansalaisuus ja kansalaisvaikuttaminen) merkitystä.
- (7) Nuorisopolitiikkaa koskevan valkoisen kirjan⁷ laatimisen jälkeen jäsenvaltiot tunnustivat vuonna 2002 vapaaehtoistyön olennaiseksi osaksi nuorisopolitiikkaa ja pääsivät yhteisymmärrykseen nuorten vapaaehtoistoiminnan yhteisistä tavoitteista nuorisoa koskevan avoimen koordinoitijärjestelmän⁸ puitteissa.
- (8) Joulukuussa 2006 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea kehotti komissiota julistamaan vapaaehtoistoiminnan teemavuoden sekä julkaisemaan mahdollisimman pian valkoisen kirjan vapaaehtoistoiminnasta ja aktiivisesta kansalaisuudesta Euroopassa⁹.
- (9) Maaliskuussa 2008 Euroopan parlamentti esitteli mietinnön¹⁰ vapaaehtoistyön roolista taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä. Siinä jäsenvaltioita ja alueellisia ja paikallisia viranomaisia kehoitettiin tunnustamaan vapaaehtoistyön merkitys taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä.
- (10) Heinäkuussa 2008 Euroopan parlamentti esitti kirjallisen kannanoton¹¹, jossa kehoitettiin julistamaan vuosi 2011 vapaaehtoistoiminnan teemavuodeksi.
- (11) Neuvosto antoi 20 päivänä marraskuuta 2008 nuorten vapaaehtoisten liikkuvuudesta Euroopan unionissa suosituksen¹², jonka tavoitteena on lisätä nuorten rajatylittävää vapaaehtoistyötä EU:ssa.
- (12) Vapaaehtoistyö kuuluu osana useisiin yhteisön ohjelmiin, joissa korostetaan liikkuvuutta vapaaehtoistyössä; näitä ovat esimerkiksi nuorisotoimintaohjelman nuorten eurooppalainen vapaaehtoistyö -ohjelma, elinikäisen oppimisen toimintaohjelma ja kansalaisten Eurooppa -ohjelma.
- (13) Euroopassa toteutetaan monenlaista vapaaehtoistoimintaa, joka pitäisi säilyttää ja jota pitäisi kehittää.
- (14) Vapaaehtoistyöllä voidaan vaikuttaa Euroopan yhteiskuntien sopusointuiseen kehitykseen. Vapaaehtoistyö on monipuolinen epävirallinen oppimiskokemus, joka kehittää ammatillisia taitoja ja osaamista, lisää työllistyvyyttä ja solidaarisuutta,

⁶ KOM(97) 241 lopullinen, 6.6.1997.

⁷ EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet, KOM(2001) 681 lopullinen, 21.11.2001.

⁸ KOM(2004) 337 lopullinen.

⁹ Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto: ”Vapaaehtoistoiminta, sen rooli ja vaikutukset eurooppalaisessa yhteiskunnassa”, asiak. SOC/243 — CESE 1575/2006.

¹⁰ Asiak. A6/0070/2008, mietintö vapaaehtoistyön roolista taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämisessä <DocRef>(2007/2149(INI))</DocRef><Commission>Aluekehitysvaliokunta, esittelijä: Marian Harkin.

¹¹ Kirjallinen kannanotto 0030/2008, 15.7.2008.

¹² Neuvoston suositus, 20. marraskuuta 2008, nuorten vapaaehtoisten liikkuvuudesta Euroopan unionissa (EUVL C 319, 13.12.2008, s. 8).

kehittää sosiaalisia taitoja, helpottaa yhteiskuntaan integroitumista ja edistää kansalaisvaikuttamista.

- (15) Tästä huolimatta vapaaehtoistyön potentiaali ei ole vielä kokonaan käytössä. Euroopan vapaaehtoistyön teemavuosi tarjoaa tilaisuuden osoittaa Euroopan laajuisesti, että vapaaehtoistyö lisää kansalaisten osallisuutta. Se voi voimistaa kansalaisten yhteiskuntaan kuulumisen tunnetta ja sitoutumista kaikilla tasoilla, niin paikallisesti, alueellisesti ja kansallisesti kuin Euroopan tasolla.
- (16) Vuonna 2011 tulee kuluneeksi kymmenen vuotta Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen vapaaehtoistoiminnan vuodesta.
- (17) Tällä päätöksellä vahvistetaan rahoituskehys, jota budjettivallan käyttäjä pitää ensisijaisena ohjeenaan talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen¹³ 37 kohdan mukaisesti.
- (18) Jäsenvaltiot eivät pysty täysin saavuttamaan ehdotetun teemavuoden tavoitteita tarvittavan kansainvälisen tiedonvaihdon ja yhteisön laajuisen hyvien toimintatapojen levittämisen vuoksi, vaan ne voidaan ehdotettujen toimien laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla. EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tarkoitus

Nimetään vuosi 2011 ”Euroopan vapaaehtoistyön teemavuodeksi”, jäljempänä ’teemavuosi’.

2 artikla

Tavoitteet

Teemavuoden tarkoituksena on erityisesti kokemusten ja hyvien toimintatapojen vaihdon kautta edistää ja tukea jäsenvaltioiden, paikallisten ja alueellisten viranomaisten sekä kansalaisyhteiskunnan pyrkimyksiä luoda suotuisat olosuhteet vapaaehtoistyölle Euroopan unionissa.

Teemavuoden tavoitteet ovat:

1. **Suotuisan toimintaympäristön luominen vapaaehtoistyölle EU:ssa.** Tehdään vapaaehtoistyöstä pysyvä osa kansalaisvaikuttamisen ja ihmisten välisen toiminnan edistämistä EU:ssa.

¹³ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

2. **Vapaaehtoisjärjestöjen vaikutusvallan lisääminen ja vapaaehtoistyön laadun parantaminen.** Helpotetaan vapaaehtoistyöhön osallistumista ja edistetään verkottumista, liikkuvuutta ja yhteistyötä sekä vapaaehtoisjärjestöjen ja muiden alojen välistä synergiaa EU:ssa.

3. **Vapaaehtoistoiminnan palkitseminen ja tunnustaminen.** Rohkaistaan asianmukaisten kannustimien luomista yksilöitä, yrityksiä ja vapaaehtoistyötä tekeviä ja sitä tukevia järjestöjä varten ja huolehditaan siitä, että päättäjät, kansalaisjärjestöt ja työnantajat tunnustustavat järjestelmällisesti vapaaehtoistyössä saavutetut taidot ja osaamisen EU:n tasolla ja jäsenvaltioissa.

4. **Vapaaehtoistyön arvon ja merkityksen tunnetuksi tekeminen.** Tehdään yleisesti tunnetuksi vapaaehtoistyön merkitystä kansalaisvaikuttamisena, joka vaikuttaa kaikkia jäsenvaltioita askarruttaviin kysymyksiin, kuten yhteiskunnan sopusointuiseen kehitykseen ja taloudelliseen yhteenkuuluvuuteen.

3 artikla

Aloitteet

1. Edellä 2 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi toteutetaan toimenpiteitä, joihin on sisällyttävä seuraavaa teemavuoden tavoitteisiin nivoutuvaa toimintaa yhteisön, jäsenvaltioiden, alue- ja paikallistasolla:

- tiedon vaihto kokemuksista ja hyvistä toimintatavoista
- vapaaehtoistyöhön liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista saatujen tulosten levittäminen
- konferenssit, tapahtumat ja aloitteet, joilla edistetään keskustelua ja lisätään tietoisuutta vapaaehtoistyön arvosta ja merkityksestä ja joissa annetaan tunnustusta vapaaehtoistyöntekijöiden toiminnalle
- tiedotus- ja edistämiskampanjat, joilla levitetään keskeisiä viestejä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin aloitteisiin liittyvät yksityiskohdat esitetään liitteessä.

4 artikla

Yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa

Jäsenvaltioiden on nimettävä elin, jäljempänä 'kansallinen koordinointielin', joka vastaa niiden osallistumisesta teemavuoteen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nimetty elin komissiolle kuukauden kuluessa tämän päätöksen tekemisestä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansalliset, alueelliset ja paikalliset sidosryhmät osallistuvat asianmukaisesti edellä mainitun elimen toimintaan.

Kansallinen koordinointielin vastaa teemavuoden kansallisten ohjelmien/toimien ja painopisteiden laatimisesta 2 artiklassa lueteltujen tavoitteiden ja liitteen vaatimusten mukaisesti.

5 artikla

Koordinointi yhteisön tasolla ja täytäntöönpano

Komissio kutsuu kansalliset koordinaattorit koolle, jotta teemavuoden toteuttaminen voidaan koordinoida ja jotta voidaan vaihtaa tietoa teemavuoden toteuttamisesta eri jäsenvaltioissa.

Komissio kutsuu koolle myös vapaaehtoistoiminnan eurooppalaisten järjestöjen tai elinten sekä sidosryhmien edustajia avustamaan komissiota teemavuoden toteuttamisessa Euroopan tasolla.

Komissio panee tämän päätöksen täytäntöön yhteisön tasolla.

Euroopan parlamentti, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea sekä alueiden komitea osallistuvat toimintaan.

6 artikla

Rahoitussäännökset

1. Liitteen A osassa tarkoitetuista yhteisön laajuisista toimenpiteistä tehdään julkisia hankintoja koskeva sopimus tai niille myönnetään Euroopan unionin yleisestä talousarviosta rahoitettavaa tukea.
2. Liitteen B osassa tarkoitetuille yhteisön laajuisille toimenpiteille voidaan myöntää Euroopan unionin yleisestä talousarviosta rahoitettavaa tukea.
3. Komissio voi myöntää 4 artiklassa tarkoitetuille kansallisille koordinoitielimille tukea liitteen C osassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

7 artikla

Talousarvio

1. Tämä päätöksen täytäntöönpanobudjetti 1 päivän tammikuuta 2011 ja 31 päivän joulukuuta 2011 väliseksi ajaksi on 6 000 000 euroa.
2. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoituskehysten rajoissa.

8 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Komissio voi tehdä teemavuoteen liittyvää yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien ja Euroopan neuvoston, kanssa; se pyrkii tällöin varmistamaan EU:n osallistumisen näkyvyyden.

9 artikla

Johdonmukaisuus ja täydentävyys

Komission ja jäsenvaltioiden on yhdessä varmistettava, että tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat johdonmukaisia muiden sellaisten yhteisön, kansallisten ja alueellisten toimien ja aloitteiden kanssa, jotka myötävaikuttavat teemavuoden tavoitteiden saavuttamiseen.

10 artikla

Yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komission on varmistettava, että tämän päätöksen mukaisesti rahoitettuja toimia täytäntöönpantaessa yhteisön taloudelliset edut suojataan toteuttamalla ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä petoksia, korruptiota ja muita laittomuuksia vastaan, tekemällä tehokkaita tarkastuksia, perimällä perusteita maksetut summat takaisin ja – jos säännönvastaisuuksia havaitaan – soveltamalla tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia seuraamuksia Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95¹⁴, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96¹⁵ sekä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999¹⁶ mukaisesti.
2. Tämän päätöksen mukaisia yhteisön toimia rahoitettaessa asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla väärinkäytöksellä tarkoitetaan kaikkea yhteisön oikeuden säännösten tai sopimusvelvoitteiden rikkomista, joka johtuu talouden toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena on tai voisi olla yhteisöjen yleiselle talousarviolle tai yhteisöjen hallinnoimille talousarvioille perusteettoman menon takia aiheutuva vahinko.
3. Komissio voi lykätä toimea varten myönnetyn rahoitustuen suorittamista, vähentää tuen määrää tai periä sen takaisin, jos se havaitsee väärinkäytöksiä, mukaan luettuna tämän päätöksen tai asianomaisen rahoitustuen myöntämistä koskevan päätöksen tai sopimuksen säännösten tai määräysten noudattamatta jättäminen, tai jos ilmenee, että toimea on komission hyväksyntää pyytämättä muutettu merkittävästi tavalla, joka on ristiriidassa sen luonteen tai sen toteutusta koskevien ehtojen kanssa.
4. Jos määräaikoja ei ole noudatettu tai jos jonkin toimen toteutuksen edistyminen ei anna perusteita kuin osaan myönnetystä rahoitustuesta, komissio pyytää tuensaajaa esittämään selvityksen asiasta tietyssä määräajassa. Jos tuensaaja ei anna tyydyttävää

¹⁴ EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

¹⁵ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

¹⁶ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

vastausta, komissio voi peruuttaa rahoitustuen loppuosan ja vaatia jo maksettujen erien palauttamista.

5. Kaikki aiheettomasti maksetut määrät on palautettava komissiolle. Kaikkiin määriin, joita ei makseta takaisin ajoissa, lisätään korko varainhoitoasetuksessa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

11 artikla

Seuranta ja arviointi

Komissio toimittaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2012 Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle kertomuksen tässä päätöksessä säädettyjen aloitteiden toteuttamisesta ja tuloksista sekä näitä toimia koskevan yleisarvion.

12 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [...].

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]*

LIITE

3 ARTIKLASSA TARKOITETUT TOIMET

Euroopan vapaaehtoistyön teemavuoden täytäntöönpano perustuu ensisijaisesti kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien omavastuullisuuteen, huomattavaan panokseen ja aktiiviseen osallistumiseen. Teemavuosi toteutetaan seuraavin toimenpitein:

A. YHTEISÖN SUORAT ALOITTEET

Rahoittaminen tapahtuu yleensä hankkimalla suoraan tavaroita ja palveluja voimassa olevien puitesopimusten mukaisesti.

1. Tiedotus- ja edistämiskampanjat:

- näkyvät tapahtumat ja foorumit, joissa vaihdetaan tietoja ja hyviä toimintatapoja
- kilpailut (palkinnoilla tai ilman)
- yhteistyö yksityisen sektorin, yleisradioyhtiöiden ja muiden tiedotusvälineiden kanssa teemavuotta koskevan tiedon levittämiseksi
- koko yhteisön alueella tiedotusvälineiden saatavilla olevan materiaalin tuottaminen yleisön mielenkiinnon herättämiseksi
- toimenpiteet teemavuoden tavoitteita edistävien yhteisön ohjelmien, toimien ja aloitteiden tulosten tunnetuksi tekemiseksi ja niiden näkyvyyden parantamiseksi
- tiedotussivuston perustaminen Europa-palvelimelle, mukaan luettuna portaali vapaaehtoistyöhankkeiden vetäjien opastamiseksi asiaan liittyvissä yhteisön ohjelmissa ja aloitteissa.

2. Muut aloitteet:

- yhteisön laajuiset selvitykset ja tutkimukset, joilla arvioidaan teemavuoden valmistelua, tehoa, vaikutuksia ja pitemmän aikavälin seurantaa sekä raportoidaan näistä aiheista.

B. YHTEISÖN ALOITTEIDEN YHTEISRAHOITUS

Näkyville Euroopan laajuisille tapahtumille, joilla pyritään tekemään teemavuoden tavoitteita tunnetuksi ja jotka mahdollisesti järjestetään yhteistyössä vuoden 2011 puheenjohtajamaiden kanssa, voidaan myöntää yhteisön tukea enintään 80 prosenttia kokonaiskustannuksista.

C. KANSALLISTEN ALOITTEIDEN YHTEISRAHOITUS

Kansalliset koordinaattorit toimittavat koonnetun hakemuksen yhteisön rahoitusta varten. Rahoitushakemukseen on sisällyttävä kuvaus rahoitettavasta työohjelmasta tai toimesta, jolla teemavuotta edistetään. Siihen on liitettävä yksityiskohtainen talousarvio, josta selviävät ehdotettujen aloitteiden/työohjelman kokonaiskustannukset ja muun rahoituksen lähteet ja määrä. Yhteisön tuki kattaa enintään 80 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Komissio vahvistaa kansallisille koordinoitaville varatun tuen ohjeelliset määrät ja hakemusten jättämisen lopullisen määräajan. Toimien vähimmäistason takaamiseksi

kriteereissä olisi huomioitava väestön määrä, elinkustannukset ja kiinteän tuen määrä jäsenvaltioittain.

Lopulliset tuen määrät määräytyvät kansallisten koordinoitujen toimittamien yksittäisten hakemusten pohjalta. Yhteisö voi myöntää rahoitusta enintään 80 prosenttia tukikelpoisten kustannusten kokonaismäärästä.

Työohjelmia/aloitteita ovat:

- a) teemavuoden tavoitteisiin liittyvät kokoukset ja tapahtumat, mukaan luettuna kansalliset tapahtumat, joilla teemavuosi avataan ja sitä tehdään tunnetuksi ja joilla luodaan pohjaa muulle toiminnalle sekä tarjotaan tilaisuuksia keskustelulle konkreettisista aloitteista
- b) kansalliset, alueelliset ja paikalliset keskinäisen oppimisen seminaarit
- c) kansalliset, alueelliset ja paikalliset tiedotus-, koulutus- ja edistämiskampanjat, mukaan luettuna palkinnot ja kilpailut
- d) yhteistyö tiedotusvälineiden kanssa.

D. ALOITTEET, JOILLE EI MYÖNNETÄ YHTEISÖN RAHOITUSTUKEA

Yhteisö myöntää muuta kuin rahallista tukea, esimerkiksi kirjallisen luvan käyttää teemavuodelle kehitettyä logoa ja muuta Euroopan vapaaehtoistyön teemavuoteen liittyvää materiaalia, julkisten tai yksityisten tahojen toteuttamille aloitteille, mikäli ne pystyvät takaamaan komissiolle, että kyseiset aloitteet toteutetaan vuoden 2011 aikana ja niillä edistetään merkittävästi teemavuoden tavoitteiden saavuttamista.

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Euroopan vapaaehtoistyön teemavuosi

2. LUOKITTELU TOIMINTOPERUSTEISESSA JOHTAMIS- JA BUDJETOINTIJÄRJESTELMÄSSÄ

Toimintalohko: Koulutus ja kulttuuri

Toiminto: Euroopan vapaaehtoistyön teemavuosi

3. BUDJETTIKOHDAT

3.1. Budjettikohdat (toimintamäärärahat sekä niihin liittyvät teknisen ja hallinnollisen avun määrärahat (entiset BA-budjettikohdat)) ja budjettinimikkeet:

15 06 11

3.2. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto:

1.1.2011 – 31.12.2011

3.3. Budjettitiedot:

Budjetti-kohta	Menolaji		Uusi	EFTA osallistuu	Ehdokasmaat osallistuvat	Rahoitus-kehyksen otsake
15 06 11	Ei-pakoll.	JM ¹⁷	KYLLÄ	EI	EI	[3B]

¹⁷ Jaksotetut määrärahat.

4. YHTEENVETO RESURSSISTA

4.1. Taloudelliset resurssit

4.1.1. Yhteenveto maksusitoumusmäärärahoista (MSM) ja maksumäärärahoista (MM)

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Menolaji	Kohdan nro		Vuosi 2011	2012	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ja myöh.	Yhteensä
----------	------------	--	------------	------	-------	-------	-------	----------------	----------

Toimintamenot¹⁸

Maksusitoumusmäärärahat (MSM)	8.1.	a	6,000						6,000
Maksumäärärahat (MM)		b	4,000	2,000					6,000

Viitemäärään sisältyvät hallintomenot¹⁹

Tekninen ja hallinnollinen apu (EI-JM)	8.2.4.	c							
--	--------	---	--	--	--	--	--	--	--

VIITEMÄÄRÄ YHTEENSÄ

Maksusitoumusmäärärahat		a+c	6,000						6,000
Maksumäärärahat		b+c	4,000	2,000					6,000

Hallintomenot, jotka eivät sisälly viitemäärään²⁰

Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot (EI-JM)	8.2.5.	d	0,674	0,186					0,860
Viitemäärään sisällyttömät hallintomenot lukuun ottamatta henkilöstömenoja ja niihin liittyviä menoja (EI-JM)	8.2.6.	e	0,106	0,019					0,125

Toimenpiteen alustavat rahoituskustannukset yhteensä²¹

¹⁸ Menot, jotka eivät kuulu kyseisen osaston 15 lukuun 15 01.

¹⁹ Menot, jotka otetaan osaston 15 momentille 15 01 04.

²⁰ Menot, jotka otetaan lukuun 15 01 muille momenteille kuin 15 01 04 tai 15 01 05.

²¹ Komission on ehdottanut 2 000 000 euron varaamista vuoden 2010 alustavassa talousarvioesityksessä teemavuoden valmisteluun liittyviä toimia varten. Valmisteluun liittyviä toimia varten varataan vuonna 2010 riittävät henkilöstöresurssit.

MSM YHTEENSÄ henkilöstömenot mukaan luettuina		a+c +d +e	6,780	0,205					6,985
MM YHTEENSÄ henkilöstömenot mukaan luettuina		b+c +d +e	4,780	2,205					6,985

Tiedot yhteisrahoituksesta

Jos ehdotukseen liittyy jäsenvaltioilta tai muilta tahoilta (jotka on ilmoitettava) saatavaa osarahoitusta, seuraavassa taulukossa ilmoitetaan kyseisen osarahoituksen arvioitu määrä (rivejä voidaan lisätä, jos rahoitusta saadaan useilta tahoilta):

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Rahoitukseen osallistuva taho		Vuo- si 2011	Vuosi 2012	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ja myöh.	Yhteen- sä
Jäsenvaltiot	f	0,675	0,000					0,675
MSM YHTEENSÄ yhteisrahoitus mukaan luettuna	a+c +d+ e+f	7,455	0,205					7,660

4.1.2. Yhteensopivuus rahoitussuunnitelman kanssa

- Ehdotus on nykyisen rahoitussuunnitelman mukainen.
- Ehdotus edellyttää kyseeseen tulevan rahoituskehysten otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.
- Ehdotus voi edellyttää toimielinten sopimuksen²² määräysten soveltamista (ts. joustovälineen käyttöä tai rahoituskehysten tarkistamista).

4.1.3. Vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella on seuraavat vaikutukset tuloihin:

4.2. Henkilöresurssit kokoaikaiseksi muutettuna (sisältää virkamiehet sekä väliaikaisen ja ulkopuolisen henkilöstön) – katso erittely kohdassa 8.2.1

Vuositarve	2011	2012	n + 3	n + 4	n + 5 ja myöh.
-------------------	------	------	-------	-------	----------------------

²² Katso toimielinten sopimuksen 19 ja 24 kohta.

Henkilöstön yhteensä	määrä	6	2			
-------------------------	-------	---	---	--	--	--

5. OMINAISPIIRTEET JA TAVOITTEET

5.1. Tarve, johon ehdotuksella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

Vapaaehtoistyö on kansalaisvaikuttamista parhaimmillaan, ja sillä voidaan vaikuttaa Euroopan yhteiskuntien sopusointuiseen kehitykseen.

Euroopassa vapaaehtoistyöllä on vankat perinteet, jotka perustuvat usein toimintaan kansalaisjärjestöissä. Viime vuosikymmenien aikana kansalaisvaikuttaminen on muuttunut huomattavasti yhteiskuntien painottaessa entistä enemmän individualismia. Tämä on haastavaa vapaaehtoistyölle, jonka on sopeuduttava uusiin osallistumisen tyypeihin ja muotoihin.

5.2. Yhteisön osallistumisesta saatava lisäarvo, ehdotuksen johdonmukaisuus muiden rahoitusvälineiden kanssa sekä mahdolliset synergiaedut

Jäsenvaltioiden toimilla ei pystytä täysin saavuttamaan teemavuoden tavoitteita, koska tällöin ei pystyttäisi hyödyntämään jäsenvaltioiden välistä tietojen ja hyvien toimintatapojen vaihtoa eikä jakamaan kokemuksia EU:n laajuisesti, joilla vapaaehtoistyötä pyritään edistämään.

Teemavuoden 2011 puitteissa voidaan aktivoida tietyt yhteisön ohjelmat ja toimet sekä lisätä niiden vaikutusta ja yleistä näkyvyyttä. Tällaisia ohjelmia ovat esimerkiksi kansalaisten Eurooppa, nuorten Eurooppa ja elinikäinen oppiminen. Näin voidaan antaa selkeämpi kuva monista vapaaehtoistyöhön liittyvistä yhteisön hankkeista niin yhteisössä kuin sen ulkopuolellakin ja maksimoida synergioiden kehittyminen ohjelmien välillä.

5.3. Ehdotuksen tavoitteet ja odotetut tulokset sekä näihin liittyvät indikaattorit toimintoperusteisessa johtamismallissa

• Tavoitteet	Odotetut tulokset	Alustavat indikaattorit
<ul style="list-style-type: none"> • Suotuisan toimintaympäristön luominen vapaaehtoistyölle EU:ssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Euroopan vapaaehtoistyön teemavuoden olisi annettava uusia virikkeitä tulevien toimintalinjojen kehittämiseen • Käynnistetään vapaaehtoistyötä koskeva vuoropuhelu jäsenvaltioissa • Käynnistetään vapaaehtoistyötä koskeva vuoropuhelu jäsenvaltioiden ja EU:n kehitysmaakumppaneiden välillä 	<ul style="list-style-type: none"> • Teemavuoden perusteella kehitettyjen ajatusten ja uuden tiedon määrä • Hyvien toimintatapojen määrä; jäsenvaltioiden sisäisen ja niiden välisen vapaaehtoistyötä koskevan uuden vuoropuhelun laajuus • Vuoropuhelua varten järjestetyt tilaisuudet ja määriteltyjen hyvien toimintatapojen määrä
<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoisjärjestöjen vaikutusvallan lisääminen ja vapaaehtoistyön laadun parantaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoistyön (siihen osallistumisen) helpottaminen • Vapaaehtoisjärjestöjen ja 	<ul style="list-style-type: none"> • Sellaisten vapaaehtoisjärjestöjen määrä, jotka ovat innostuneet toteuttamaan toimia toiminnan laadun parantamiseksi

	<p>muiden alojen välisen verkottumisen, yhteistyön, vaihdon ja synergian lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoisjärjestöjen resurssien lisääminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoisjärjestöjen ja muiden alojen välisen verkottumisen, yhteistyön, vaihdon ja synergian intensiteetti • Sellaisten vapaaehtoisjärjestöjen määrä, jotka ovat löytäneet uusia kumppaneita
<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoistoiminnan palkitseminen ja tunnustaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Päätäjät, kansalaisjärjestöt, mahdolliset työnantajat ja suuri yleisö antavat (enemmän) tunnustusta vapaaehtoistyölle • Vapaaehtoistyön vaikutusta vapaaehtoistyöntekijöiden taitoihin ja osaamiseen arvostetaan enemmän 	<ul style="list-style-type: none"> • Sellaisten päättäjien, kansalaisyhteiskuntien ja työnantajien aloitteiden määrä, joissa vapaaehtoistyölle annetaan aiempaa enemmän tunnustusta • Vapaaehtoistyössä hankittujen taitojen ja osaamisen tunnustamista koskevien uusien järjestelmien käytön laajuus
<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoistyön arvon ja merkityksen tunnetuksi tekeminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoistyön näkyvyys paranee, samoin kuin sen merkitys yksilölle ja eurooppalaiselle yhteiskunnalle • Tietoisuus vapaaehtoistyön merkityksestä kasvaa sekä EU:ssa että sen naapurimaissa 	<ul style="list-style-type: none"> • Sellaisten teemavuoteen osallistuvien osuus, jotka katsovat teemavuoden parantaneen heidän käsitystään vapaaehtoistyöstä • Teemavuoden ja siihen liittyvien tapahtumien ja aloitteiden lehdistössä ja muissa tiedotusvälineissä saaman huomion määrä ja sävy (laatu ja määrä)

5.4. Toteutustapa (alustava)

Keskitetty hallinnointi: komission avustukset ja sen toteuttamat julkiset hankinnat. Komissio voi myöntää kansallisille julkisen sektorin organisaatioille tai julkisen palvelun tehtäviä suorittaville organisaatioille suoraa tukea ilman ehdotuspyyntöä.

6. SEURANTA JA ARVIOINTI

6.1. Seurantamenettely

Komissio vastaa seurantamenettelyn laatimisesta jäsenvaltioita kuullen. Seurantajärjestelmän on pystyttävä käsittelemään indikaattoreita (kohta 3.3) varten tarvittavia tietoja.

Vuonna 2009 käynnistetään vapaaehtoistyötä koskeva ulkopuolinen tutkimus, jossa kerätään perustietoja teemavuoden täytäntöönpanon ja sen vaikutusten seurantaan varten.

6.2. Arviointimenettely

6.2.1. Ennakkoarviointi

Ennakkoarviointi toteutettiin vuoden 2009 ensimmäisellä kolmanneksella. Siinä todettiin, että Euroopan vapaaehtoistyön teemavuoden tarkoituksena on tehdä vapaaehtoistyön tuomaa lisäarvoa tunnetummaksi kaikilla tasoilla – niin EU:ssa kuin kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti – ja parantaa vapaaehtoistyön laatua ja poliittisia puitteita. Tällä tavoin teemavuosi voi vastata eurooppalaisten yhteiskuntien nykyisiin haasteisiin.

Täytäntöönpanovaihtoehtojen vertailun perusteella ennakkoarvioinnissa suositellaan vaihtoehtoa, jossa toteutetaan yhteisön tasolla keskitettyjä toimia, joihin jäsenvaltiot osallistuvat. Myös kansalaisyhteiskunnan osallistumista pidetään tärkeänä.

Kyseisessä vaihtoehdossa voidaan antaa merkittävää poliittista painoarvoa sekä kansallisella että EU:n tasolla sille, että luodaan suotuisa toimintaympäristö Euroopan unionin vapaaehtoistyölle.

6.2.2. Väli-/jälkiarviointien perusteella toteutetut toimenpiteet (aikaisemmat kokemukset vastaavasta toiminnasta)

Euroopan liikuntakasvatuksen teemavuoden²³ jälkiarvioinnissa saadut kokemukset osoittavat seuraavaa:

- Teemavuodet ovat osoittautuneet tehokkaaksi keinoksi nostaa eurooppalaisia poliittisia kysymyksiä työjärjestyksen kärkeen. Teemavuosilla on ollut laaja osallistujakunta rajatussa ajassa, mikä on helpottanut poliittisen tuen saamista asialle ja raivannut tietä laajemmille **poliittisille sitoumuksille**.
- Teemavuosiin pyritään ottamaan mukaan eri intressitahoja tietyn teeman ympärillä tapahtuvaa esilletuontia, keskustelua ja näkemystenvaihtoa varten. Ne ovat sen ansiosta tehokas keino tehdä teemaa **tunnetuksi**.
- Teemavuodet ovat tehokas keino luoda synergiaa eri toiminta-alojen kesken ja toiminnan eri tasoilla (EU, jäsenvaltiot ja paikallinen ja alueellinen taso).

²³ ”Evaluation externe (ex post) de l'année européenne de l'éducation par le sport AEES 2004” (Euroopan liikuntakasvatuksen teemavuoden ulkopuolinen (jälki)arviointi, AEES 2004).

- Teemavuosista saadaan yleensä enemmän lisäarvoa kuin jäsenvaltioiden yksittäisillä toimilla. Tällä on ollut merkitystä poliittisen tahdon luomisessa ja **toimintalinjoja muutettaessa**.

6.2.3. *Tulevaa arviointia koskevat määräykset ja arviointien suorittamisvälit*

Toimintaa arvioidaan säännöllisesti koko sen keston ajan. Lisäksi tehdään arvio teemavuoden täytäntöönpanosta ja vaikutuksista.

Arvioinnin tulosten pitäisi valmistua vuoden 2012 puoliväliin mennessä, jotta komissio voi antaa kertomuksensa EU:n toimielimille vuoden 2012 loppuun mennessä.

7. PETOSTENTORJUNTA

Komissio varmistaa, että kun tämän päätöksen mukaisesti rahoitettuja toimia pannaan täytäntöön, yhteisön taloudelliset edut suojataan soveltamalla ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä petoksia, korruptiota ja muita laittomuuksia vastaan tekemällä tehokkaita tarkastuksia, perimällä perusteetta maksetut summat takaisin ja – jos säännönvastaisuuksia havaitaan – soveltamalla tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia seuraamuksia neuvoston asetusten N:o 2988/95 (EY, Euratom) ja N:o 2185/96 (Euratom, EY) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 mukaisesti.

Tämän päätöksen mukaisia yhteisön toimia rahoitettaessa asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla väärinkäytöksellä tarkoitetaan kaikkea yhteisön oikeuden säännösten tai määräysten taikka sopimusvelvoitteiden rikkomista, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko yhteisöjen yleiselle talousarviolle tai yhteisöjen hoidossa oleville talousarvioille perusteettoman menon takia.

8. YKSITYISKOHTAINEN ERITTELY TARVITAVISTA RESURSSISTA

8.1. Ehdotuksen tavoitteet ja niihin liittyvät rahoituskustannukset

Maksusitoumus äärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)(Sar akkeessa ilmoitetaan tavoitteet, toiminta ja tuotokset)	Tuotoksen tyyppi	Keskim. kustannukset	Vuosi 2011		Vuosi n + 1		Vuosi n + 2		YHTEENSÄ	
			Tuotosten määrä	Kustannukset yht.	Tuotosten määrä	Kustannukset yht.	Tuotosten määrä	Kustannukset yht.	Tuotosten määrä	Kustannukset yht.
Suotuisa toimintaympäristö										
Kansalliset rakenteet (kansallinen yhteisrahoitus 20 %)		0,100	27	2,700					27	2,700
Temaattinen konferenssi		0,350	1	0,350					1	0,350
Arviointi		0,250	1	0,250					1	0,250
Välisumma tav. 1			29	3,300					29	3,300
Vaikutusvallan lisääminen										
Temaattinen konferenssi		0,350	1	0,350					1	0,350
Välisumma tav. 2		0,350	1	0,350					1	0,350
Tunnustaminen										
Temaattinen konferenssi		0,350	1	0,350					1	0,350
Välisumma tav. 3		0,350	1	0,350					1	0,350
Tunnetuksi tekeminen										
Tiedotuskampanja		1,500	1	1,500					1	1,500
Loppukonferenssi		0,500	1	0,500					1	0,500
Välisumma tav. 4		2,000	2	2,000					2	2,000
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ			33	6,000					33	6,000

8.2. Hallintomenot

8.2.1. Henkilöstön määrä ja jakautuminen

Toimen laji		Toiminnan hallinointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö (toimien ja/tai virkojen määrä kokoaikaiseksi muutettuna)					
		Vuosi 2011	Vuosi 2012	Vuosi n + 2	Vuosi n + 3	Vuosi n + 4	Vuosi n + 5
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt ²⁴ (15 01 01)	A*/AD	3	0,5				
	B*, C*/AST	2	0,5				
Momentilta 15 01 02 rahoitettava henkilöstö ²⁵		1	1				
Momenteilta 15 01 04/05 rahoitettava muu henkilöstö ²⁶							
YHTEENSÄ		6	2				

8.2.2. Toimintaan liittyvien tehtävien kuvaus

A-virkamiehet: teemavuoteen liittyvä toiminta EU:n tasolla ja yhteistyö kansallisten koordinaattoreiden kanssa, komiteaan liittyvä toiminta, tarjouspyyntöjen laatiminen, jäsenvaltioille myönnettyjen tukien seuranta, tiedotuskampanjat, tapahtumat, tutkimukset, viestintä ja seuranta.

B-virkamiehet: tarjousten ja tukien rahoituksellinen seuranta, A-virkamiesten yleinen avustaminen kaikissa tehtävissä.

C-virkamiehet: avustaminen kaikissa edellä mainituissa tehtävissä.

8.2.3. Henkilöresurssien lähteet (henkilöstösääntöjen alainen henkilöstö)

Jos lähteitä on useita, ilmoitetaan kustakin lähteestä peräisin olevien virkojen ja/tai toimien määrä.

6 Hallinoinnista vastaavan yksikön nykyisten virkojen ja/tai toimien uudelleenjärjestely (henkilöstön sisäinen uudelleenjärjestely)

²⁴ Kyseisen henkilöstön kustannukset EIVÄT sisälly viitemäärään.

²⁵ Kyseisen henkilöstön kustannukset EIVÄT sisälly viitemäärään.

²⁶ Kyseisen henkilöstön kustannukset sisältyvät viitemäärään.

Henkilöstö- ja hallintoresurssien tarve katetaan osuudesta, joka voidaan myöntää hallinnoivalle pääosastolle vuotuisessa määrärahojen myöntämismenettelyssä ottaen huomioon budjettirajoitukset.

8.2.4. Muut viitemäärään sisältyvät hallintomenot (XX 01 04/05 – hallintomenot)

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Budjettikohta (numero ja nimi)	Vuosi n	Vuosi n + 1	Vuosi n + 2	Vuosi n + 3	Vuosi n + 4	Vuosi n + 5 ja myöh.	YH- TEEN- SÄ
1 Tekninen ja hallinnollinen apu (henkilöstökust. mukaan luettuina)							
Toimeenpanovirastot ²⁷							
Muu tekninen ja hallinnollinen apu							
– sisäinen							
– ulkoinen							
Tekninen ja hallinnollinen apu yhteensä							

8.2.5. Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot, jotka eivät sisälly viitemäärään

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Toimen laji	Vuosi 2011	Vuosi 2012	Vuosi n + 2	Vuosi n + 3 ja myöh.
Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt (15 01 01)	0,610	0,122		
Momentilta 15 01 02 rahoitettava henkilöstö (ylim. toimihlöt, kans. asiantuntijat, sopimussuhteinen hlöstö jne.) (budjettikohta ilmoitettava)	0,064	0,064		
Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot yhteensä (EIVÄT sisälly viitemäärään)	0,674	0,186		

Laskelma – *virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt*

Tarvittaessa viitataan kohtaan 8.2.1.

²⁷

Tässä olisi viitattava asianomaisia toimeenpanovirastoja koskeviin rahoituselvityksiin.

Vuosi 2011: 5 x 122 000 euroa/vuosi = 610 000 euroa

Vuosi 2012: 1 x 122 000 euroa/vuosi = 122 000 euroa

Laskelma – *momentilta 15 01 02 rahoitettava henkilöstö*

Tarvittaessa viitataan kohtaan 8.2.1.

Vuodet 2011 ja 2012: 1 x 64 000 euroa/vuosi = 64 000 euroa

Henkilöstö- ja hallintoresurssien tarve katetaan osuudesta, joka voidaan myöntää hallinnoivalle pääosastolle vuotuisessa määrärahojen myöntämismenettelyssä ottaen huomioon budjettirajoitukset.

8.2.6. *Muut hallintomenot, jotka eivät sisälly viitemäärään*

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2011	Vuosi 2012	Vuosi n + 2	Vuosi n + 3 ja myöh	YH- TEEN- SÄ
15 01 02 11 01 – Virkamatkat	0,049	0,000			0,049
15 01 02 11 02 – Kokoukset ja konferenssit	0,057	0,019			0,076
15 01 02 11 03 – Komiteoiden kokoukset ²⁸	0,000	0,000			0,000
15 01 02 11 04 – Selvitykset ja kuulemiset	0,000	0,000			0,000
15 01 02 11 05 – Tietojärjestelmät	0,000	0,000			0,000
2 Muut hallintomenot yhteensä (15 01 02 11)	0,106	0,019			0,125
3 Muut hallintomenojen kaltaiset menot (eritellään budjettikohdittain)	0,000	0,000			0,000
Hallintomenot yhteensä lukuun ottamatta henkilöstömenoja ja niihin liittyviä menoja (EIVÄT sisälly viitemäärään)	0,106	0,019			0,125

²⁸

Ilmoitetaan, millaisesta komiteasta on kysymys ja mihin ryhmään se kuuluu.

Laskelma – *Muut hallintomenot, jotka eivät sisälly viitemäärään*

Virkamatkat:

2 virkamatkaa x 27 jäsenvaltiota x 900 euroa = 48 600 euroa (100 % vuonna 2011)

Kokoukset ja konferenssit (kansallisten koordinaattoreiden verkosto):

4 kokousta x 27 jäsenvaltiota x 700 euroa = 75 600 euroa (75 % vuonna 2011 ja 25 % vuonna 2012)

Henkilöstö- ja hallintoresurssien tarve katetaan osuudesta, joka voidaan myöntää hallinnoivalle pääosastolle vuotuisessa määrärahojen myöntämismenettelyssä ottaen huomioon budjettirajoitukset.